

Uchwała Nr 83
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 08 listopada 2024 r.

w sprawie zmian w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii, podrozdział 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich, w części Eco-scheme (31) - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, w zakresie interwencji I 4.3 - Ekoschemat - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii, podrozdział 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich, w części Eco-scheme (31) - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, w zakresie interwencji I 4.3 - Ekoschemat - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 83 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Ustanowienie odrębnych stawek płatności dla poszczególnych grup upraw w ramach interwencji I 4.3 - Ekoschemat - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznacz w trybie rejestracji zmian.)

Wprowadzenie następujących zmian w podrozdziale I 4.3 - Ekoschemat - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin

Dotyczy: Typu interwencji str. 533

Kod interwencji (państwo członkowskie)	I 4.3
Nazwa interwencji	Ekoschemat - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin
Typ interwencji	Eco-scheme(31) - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt / Art. 31 ust. 7 lit. ~~a) płatności dodatkowe w stosunku do podstawowego wsparcia~~ ~~dochodu b) płatność stanowiąca rekompensatę~~
Wspólny wskaźnik produktu	O.8. Liczba hektarów lub dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych ekoschematami

Dotyczy: 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji str. 534-536

5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

Opis str. 534-536

Opis interwencji:
Założeniem interwencji jest udzielanie pomocy do prowadzenia w danym roku upraw zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin pod nadzorem podmiotów certyfikujących. ~~Potwierdzeniem Potwierdzenia~~ prowadzenia upraw zgodnie z określonymi metodami, będzie ~~dokonywał podmiot certyfikujący wydanie certyfikatu krajowego systemu jakości — Integrowana Produkcja Roślin (IP)~~, który funkcjonuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2020 poz. 2097).
~~Dodatkowo rolnicy będą zobowiązani do zachowania w danym roku kalendarzowym, w którym wystąpią o wsparcie, wszystkich posiadanych w gospodarstwie trwałych użytków zielonych.~~
Celem interwencji jest zachęcenie rolników do prowadzenia produkcji roślinnej w sposób zrównoważony, przy jednoczesnym utrzymaniu wielkości plonów na odpowiednim poziomie; ~~a także zachowania trwałych użytków zielonych jako istotnego czynnika przyczyniającego się do wzmocnienia równowagi środowiska przyrodniczego.~~
Rolnicy prowadząc uprawy zgodnie z metodyką integrowanej produkcji roślin będą pozytywnie oddziaływać na środowisko poprzez efektywne i przyjazne wykorzystanie zasobów takich jak np. woda, gleba, środki ochrony roślin, nawozy, nasiona, maszyny rolnicze. ~~Dodatkowo poprzez obowiązek zachowania trwałych użytków zielonych, które pozytywnie wpływają na magazynowanie glebowej substancji organicznej i próchnicy, poprawią na poziomie gospodarstwa zdolność gleby do magazynowania wody i jej odporność na erozję.~~

(...)

Wsparciem w ramach interwencji ~~będą~~ będzie objęta:

- powierzchnia gruntów, na których były uprawiane poszczególne rośliny uprawne z takich grup upraw jak: rolnicze, warzywa, sadownicze, jagodowe - dla których zostały opracowane metodyki IP. ~~oraz~~

~~-powierzchnia trwałych użytków zielonych zadeklarowanych w danym roku we wniosku o płatność (z wyłączeniem trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo wyznaczonych w ramach GAEC 9).~~

Komplementarność z innymi interwencjami obu filarów:

Interwencja ma komplementarny charakter (...)

- ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu, w zakresie wymogów związanych z ochroną ptactwa, czy też norm związanych z zachowaniem elementów krajobrazu, ~~oraz w zakresie utrzymania trwałych użytków zielonych na odpowiednim poziomie, (...)~~

Opis zobowiązań w ramach ekoschematu **str. 535-536**

Opis wymagań:

- ~~Posiadanie – Potwierdzenie przez podmiot certyfikujący spełnienia wymagań prowadzenia danej uprawy w systemie integrowanej produkcji roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin.:~~
- ~~w danym roku certyfikatu krajowego systemu jakości – Integrowana Produkcja Roślin, poświadczającego uprawę roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin.~~
- ~~Zachowanie w danym roku kalendarzowym, wszystkich posiadanych w gospodarstwie trwałych użytków zielonych.~~

(...)

Dotyczy: 6. Wskazanie istotnych elementów bazowych str. 536-537

6 Wskazanie istotnych elementów bazowych

(...)

Wykaz odpowiednich norm GAEC i wymogów podstawowych w zakresie zarządzania **str. 536**

Kod	Opis
GAEC01	~~Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych w stosunku do użytków rolnych na poziomie krajowym, regionalnym lub subregionalnym, na poziomie grupy gospodarstw lub na poziomie gospodarstwa, w porównaniu do roku odniesienia 2018. Maksymalny spadek o 5 % w porównaniu do roku odniesienia.~~
GAEC07	Zmianowanie upraw na gruntach ornych, z wyjątkiem roślin rosnących pod wodą
GAEC09	~~Zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako trwałe użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000.~~
SMR02	Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed

	zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego: art. 4 i 5
SMR07	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG: art. 55 zdanie pierwsze i drugie
SMR08	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów: art. 5 ust. 2 i art. 8 ust. 1–5; art. 12 w odniesieniu do ograniczeń stosowania pestycydów na obszarach chronionych wyznaczonych na podstawie dyrektywy 2000/60/WE i przepisów dotyczących sieci Natura 2000; art. 13 ust. 1 i 3 w sprawie postępowania z pestycydami, przechowywania pestycydów oraz utylizacji pozostałości pestycydów

(...)

Związek między normami GAEC, wymogami podstawowymi w zakresie zarządzania i normami krajowymi a ekoschematem (należy wyjaśnić, w jaki sposób ekoschemat wykracza poza wartość bazową, w szczególności w odniesieniu do wymogów podstawowych w zakresie zarządzania i norm krajowych) **str. 537**

Interwencja wykracza ponad:

(...)

~~–DKR 1 nakłada obowiązek utrzymania powierzchni TUZ na określonym poziomie w skali kraju, natomiast ekoschemat zakłada zacowanie wszystkich posiadanych TUZ na poziomie gospodarstwa.~~

~~–DKR 9 wprowadza zakaz przekształcania lub zaorywania wyznaczonych cennych trwałych użytków zielonych położonych na obszarach Natura 2000, natomiast ekoschemat wprowadza wymóg zachowania zwykłych TUZ w gospodarstwie.~~

(...)

Dotyczy: 7. Zakres i wysokość wsparcia str. 537-538

7 Zakres i wysokość wsparcia

Opis **str. 537-538**

Typ płatności - art. 31 ust. 7 lit. **a b**

Płatność roczna przyznawana do powierzchni w ramach danej grupy upraw tj.: sadowniczych, jagodowych, rolniczych, warzyw, z których pochodzą produkty roślinne, co do których uzyskano potwierdzenie od podmiotu certyfikującego spełnienia wymagań prowadzenia danej uprawy w systemie integrowanej produkcji roślin.

Łączny limit powierzchni na gospodarstwo, do którego będą przyznawane płatności wynosi 300 ha i stanowi sumę wszystkich realizowanych ekoschematów obszarowych, praktyk lub wariantów, przy czym limit ten nie dotyczy ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych.

opatrzone w danym roku certyfikatem Integrowanej Produkcji Roślin – powierzchni trwałych użytków zielonych odpowiadającej równowartości powierzchni upraw z których pochodzą produkty roślinne opatrzone w danym roku certyfikatem Integrowanej Produkcji Roślin

Szacowana stawka (podstawowa) płatności dla danej grupy upraw wynosi:

- sadowniczych ok. 342,70 EUR/ha
- jagodowych ok. 309,21 EUR/ha
- rolniczych ok. 146,07 EUR/ha co stanowi ok. 74,80% stawki wyliczonej przez IERiGŻ
- warzyw ok. 309,21 EUR/ha.

Przy szacowaniu wysokości stawki wzięto pod uwagę poziom ambicji ekoschematu oraz różnicowanie kosztów ponoszonych przez rolnika w zależności od rodzaju uprawy.

Kalkulację stawek płatności przeprowadzono przez pracowników Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ – PIB), co potwierdza załączony certyfikat.

Kalkulacja została sporządzona dla głównych grup/koszyków upraw roślin: rolniczych, sadowniczych, jagodowych i warzyw z uwzględnieniem kosztów i rodzajów wymaganych działań oraz czynności w ramach każdej z wyróżnionych grup. Źródłem danych o dominujących działaniach rolniczych stanowiących podstawę do wydzielenia grup upraw były informacje o rodzajach upraw z deklaracji we wnioskach składanych przez rolników w kampanii 2024 r. (dane udostępnione przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ARiMR).

W przypadku upraw sadowniczych, jagodowych oraz warzyw, przyjęta została stawka wyliczona przez IERiGŻ-PIB, która stanowi pełną rekompensatę utraconych dochodów i dodatkowych kosztów ponoszonych w związku z realizacją wymogów. Natomiast w przypadku upraw polowych przyjęto częściową rekompensatę utraconych korzyści i dodatkowych kosztów związanych z realizacją wymogów ekoschematu – na poziomie ok. 74,80%.

-292,13 Euro/ha – do powierzchni upraw z których pochodzą produkty roślinne opatrzone w danym roku certyfikatem Integrowanej Produkcji Roślinnej,

-292,13 Euro/ha – do powierzchni trwałych użytków zielonych, odpowiadającej równowartości powierzchni upraw z których pochodzą produkty roślinne opatrzone w danym roku certyfikatem Integrowanej Produkcji Roślin

Przy szacowaniu wysokości stawki wzięto pod uwagę poziom ambicji ekoschematu, koszty jakie będą musiały być spełniane przez rolników w ramach interwencji oraz dotychczasowe doświadczenia z uczestnictwa rolników w krajowym systemie jakości – Integrowana Produkcja, mając na względzie zapewnienie odpowiedniej wysokości wsparcia w stosunku do ponoszonych nakładów wynikających z realizacji ekoschematu.

W przypadku większego zainteresowania ekoschematem, faktyczna stawka może być niższa lub wyższa ulec zmniejszeniu. (w granicach stawki minimalnej i maksymalnej).

W sytuacji większego zainteresowania ekoschematami niż zaplanowano, w przypadku realizacji co najmniej dwóch lub większej ilości ekoschematów na tej samej powierzchni (działce), redukcja stawki planowanej będzie zastosowana w pierwszej kolejności w stosunku do kolejnych ekoschematów tak, żeby stawka w pełnej wysokości była przyznawana co najmniej za jeden ekoschemat o najwyższej stawce. Stawki w odniesieniu do kolejnych ekoschematów na tej samej powierzchni będą proporcjonalnie zmniejszone w granicach ustalonych stawek minimalnych.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

W ramach ekoschematu Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (Integrowana produkcja roślin) obecnie obowiązuje jednolita stawka ryczałtowa, taka sama dla wszystkich grup upraw tj.: rolniczych, sadowniczych, jagodowych, warzyw, w wysokości 292,13 EUR/ha. Biorąc pod uwagę, że w ramach tych grup upraw koszty produkcji, w tym pracochłonność, znacząco się od siebie różnią, zasadne jest odzwierciedlenie tych różnic w wysokości stawek płatności. Ustanowienie odrębnych stawek dla wskazanych powyżej grup upraw ma na celu zapewnienie bardziej adekwatnego podziału wsparcia, uwzględniającego zróżnicowanie wysokości poniesionych dodatkowych kosztów i utraconych dochodów wynikających z realizacji wymogów w zależności od grupy upraw, tj. sadowniczych, jagodowych, rolniczych i warzyw. Wprowadzenie powyższych zmian wpłynie również na zmianę typu interwencji z płatności dodatkowych w stosunku do podstawowego wsparcia dochodu wynikających z rozporządzenia 2021/2115 z art. 31 ust. 7 z lit. a) na płatność stanowiącą rekompensatę wynikającą z art. 31 ust. 7 lit b). Tym samym płatności będą mogły być realizowane jedynie w odniesieniu do grup upraw, które są prowadzone zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin i nie będą realizowane w odniesieniu do TUZ, dla których nie ma metodyk integrowanej produkcji roślin. Dodatkowo, analogicznie jak w przypadku innych ekoschematów obszarowych, wprowadzono łączny limit powierzchni na gospodarstwo, do którego będą przyznawane płatności, który wynosi 300 ha i stanowi sumę wszystkich realizowanych ekoschematów obszarowych, praktyk lub wariantów, przy czym limit ten nie dotyczy ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych. Jest to szczególnie istotne w obliczu faktu, że już istnieje znaczące przekroczenie dostępnych środków budżetowych przeznaczonych na realizację ekoschematów obszarowych, a dodatkowo sytuację tę utrudnia finansowanie z tego źródła nowych instrumentów, które będą wprowadzone od 2025 r. Należy przyjąć, że w kolejnych latach także będzie miał miejsce wzrost zainteresowania producentów rolnych realizacją ekoschematów obszarowych. Dlatego też, w obliczu ograniczonego budżetu i rosnącego zainteresowania poszczególnymi formami wsparcia bezpośredniego konieczne są dostosowania optymalizujące wykorzystanie dostępnych środków. Wprowadzenie limitu powierzchniowego pozwala na objęcie ekoschematami większej liczby odbiorców i prawdopodobnie także większej powierzchni rzeczywistej w skali kraju. Efekt taki wynikać może z faktu, że największe gospodarstwa wykazują dziś nie tylko największy udział powierzchni (rzeczywistej) gospodarstwa objętej ekoschematami, ale także mają one najwyższy udział powierzchni objętych więcej niż jednym ekoschematem. Należy zauważyć, że większe gospodarstwa skuteczniej maksymalizują wykorzystanie ekoschematów w gospodarstwie, co powoduje, że w sytuacji przekroczenia dostępnego budżetu i redukcji stawek istotnie utrudniony zostaje dostęp do tej formy wsparcia dla małych gospodarstw. Ponadto, proponowana zmiana ograniczy w przyszłości skalę redukcji stawek ekoschematów, co zapewni większą przewidywalność tego systemu wsparcia dla wnioskodawców.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

30 października 2024 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Podjęte działania mają charakter dostosowawczy, racjonalizujący wydatki, co ma umożliwić efektywne zarządzanie zasobami w dłuższej perspektywie.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W związku z planowanymi zmianami Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 cele i wskaźniki ulegną zmianie.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

W związku z planowanymi zmianami Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w dokumencie nie ulegnie zmianie plan finansowy.